

Kaikille vapaa-ajankalastajille, 12.12.2023

Eläinten hyvinvointilaki muuttuu, ota nämä asiat huomioon

Eläinsuojelulain kokonaisuudistus valmistui viime keväänä, kun eduskunta hyväksyi esityksen uudeksi eläinten hyvinvointilaksi. **Vapaa-ajankalastajien kannalta merkittävimmät muutokset koskevat** kalojen vapauttamisesta sekä saaliiksi saatujen ja syöttinä käytettävien kalojen ja rapujen lopettamisesta. Muutokset löytyvät **kalastuslain 58 ja 58 a pykälästä**. Lakimuutokset astuvat voimaan 1.1.2024.

Saaliskalan lopetus

Vuoden 2024 alusta tulee **saaliskalat lopettaa sitä mukaa, kun niitä nousee**. Elävän kalan laittaminen kalapussiin tai jättäminen elävänä esimerkiksi jäälle tai maahan on vuoden 2024 alusta lähtien lain vastaista. Tämä tulee **kaikkien kalastuksen harrastajien ja myös kilpailujen järjestäjien** ottaa huomioon.

Kalan säilyttäminen elävänä sumpussa tai muussa vastaavassa laitteessa tai tilassa on edelleen sallittua. Voit siis säilyttää esimerkiksi ahventa tilavassa vesiastiassa sen aikaa, kun ahvenparvi on alla ja kalaa sen kun nousee vain.

Pykälän ensimmäisessä lauseessa **kielletään** myös **elävän täkykalan käyttö**. Jos siis harrastat esimerkiksi talvista täkyongintaa (ismete) tai syöttikoukkukalastusta, tulee syöttinä käyttää **ainoastaan kuolleita kaloja**.

Kalan lopettamista voi lykätä, jos **olosuhteet vaikeuttavat lopetusta**. Lain perusteluissa mainitaan esimerkkeinä kova tuuli, merenkäynti tai muu vastaava ilmiö pyydysten kokemisen yhteydessä, joka edellyttää siirtymään suojaisemmalle vesialueelle ennen kalojen lopetusta. SVK tulkitsee tätä niin, että lopetusvelvollisuutta voidaan lykätä myös vapakalastuksessa, jos kala on saatu juuri kun ollaan esimerkiksi **veneellä koskessa tai muussa vaarallisessa paikassa, kuten kovassa aallokossa**. Turvallisuus on aina etusijalla.

Saaliskalan vapautus

Pykälään 58:n tulee uusi momentti: ”*Takaisin veteen laskettavaa kalaa on käsiteltävä mahdollisimman varoen. Jos takaisin veteen laskettava kala on selvästi vahingoittunut, kala on lopetettava ennen kuin se lasketaan veteen.*”

Kalan vapauttaminen on siis edelleen sallittua, vaikka muunlaista ja väärää infoa näyttäisi siellä täällä liikkuvan. Lain perustelutekstistä löytyy tähän myös selkeyttävä osio: ”Jos takaisin veteen laskettava kala on selvästi niin vahingoittunut, että se tulee todennäköisesti menehtymään vapauttamisen jälkeen, tulisi kala lopettaa ennen takaisin veteen laskemista kalan tarpeettoman kärsimyksen vähentämiseksi. Selkeitä kalan todennäköiseen menehtymiseen johtavia vaurioita olisivat esimerkiksi suuri verenvuoto tai kalan liikkumattomuus sitä kosketettaessa.” Asia ei ole aivan yksiselitteinen, mutta jos kala jää esimerkiksi vatsapuoli ylöspäin kellumaan, on se selvästi vahingoittunut. **Lisäksi tulee muistaa, että uhanalaisen tai pyyntimittojen vastaisen kalan ottaminen ei ole sallittua, vaikka se olisikin vahingoittunut.**

SVK on koonnut keskeiset asiat lakiin ja vapaa-ajankalastukseen liittyen omalle sivulleen: <https://www.vapaa-ajankalastaja.fi/ajankohtaista-lakiasiaa/>

SVK:n kilpailusäännöt

Uudistunut eläinten hyvinvointilaki vaikuttaa lähes kaikkiin SVK:n kilpailuihin, pois lukien perhokalastuskilpailut. Sääntöjen noudattaminen on kilpailijan vastuulla, mutta uusi laki edellyttää myös kilpailujärjestäjän valvontaa. Päivitetyt kilpailusäännöt löytyvät SVK:n sivuilta <https://www.vapaa-ajankalastaja.fi/kilpailut/kilpailusaannot/>.

Ohje seulamiehille kalan ”pakkotapon” valvontaan:

SM-kilpailujen uudistettujen sääntöjen mukaan saaliskalat edellytetään heti lopetettaviksi (pois lukien sumputus- ja perhokalastuskilpailut). Seulamiesten tehtävä on **varmistaa**, että kaikki puntarille tuotavat saaliskalat on lopetettu. Jos seulalla oleva kala vielä sätkii, niin seulamiehet etsivät kalasta selvät merkit siitä, että kala on **yritytty** asianmukaisesti lopettaa. Jos seulalle tuotu kala on selkeästi elossa tai jos kyseessä on epäselvä tapaus, kutsuvat seulamiehet kilpailun tuomariston luokseen. Tuomaristo tutkii seulamiehistön osoittaman kalan tai kalat ja tekee sen jälkeen lopullisen päätöksen kyseisen kilpailijan mahdollisesta hylkäyksestä. ***Seulamiehistö ei voi milloinkaan hylätä kenenkään kilpailusuoritusta omin päin, vaan sen päätöksen tekee vain ja ainoastaan tuomarineuvosto.*** Tuomarineuvoston päätöksestä ei voida valittaa.

Kilpailujärjestäjän tulee ennen kilpailua myös kuuluttaa ja siten muistuttaa kilpailijoita saaliskalojen lopetuksesta.

Lisätietoja:

Eläinten hyvinvointilaista kalatalousasiantuntija Juha Ojajarju puh. 045 113 3050, s-posti: juha.ojajarju@vapaa-ajankalastaja.fi sekä

Kilpailutoiminnan osalta kalatalousasiantuntija Marcus Wikström puh. 045 110 2126, s-posti: marcus.wikstrom@vapaa-ajankalastaja.fi.